

**Про особливості
організації
виховної роботи
у ЗЗСО у 2018/2019
навчальному році**

2018 рік

Нормативно-методична база

Ключовим нормативним документом у сфері освітньої політики щодо виховання є наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 №1243, яким затверджено “Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України”

Метою орієнтирів

виховання і створення

цілісної моделі

виховної системи у

загальному закладі

середньої освіти на основі

громадянських та

загальнолюдських

цінностей.

Зміст виховної діяльності

необхідно будувати у відповідності

до наступних ключових ліній:

- ціннісне ставлення до себе;
- ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей;
- ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави;
- ціннісне ставлення до праці;
- ціннісне ставлення до природи;
- ціннісне ставлення до культури і мистецтва.

Планування — справа творча,
тому класний керівник має право
вибрати

такий варіант, який найбільше
відповідає його педагогічним
переконанням,
містить необхідну інформацію і є
зручним для використання у
повсякденній
роботі.

Планування роботи класного керівника

Структура плану виховної роботи класного керівника, створена на виконання «**ОСНОВНИХ ОРІЄНТИРІВ ВИХОВАННЯ УЧНІВ 1-11 КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ**»:

- I. Аналіз виховної роботи за минулий рік/семестр.
- II. Цілі та завдання виховної діяльності.
- III. Психолого-педагогічна характеристика класу.
- IV. Основні напрями діяльності та справи класного колективу.
- V. Індивідуальна робота з учнями.
- VI. Робота з батьками.
- VII. Вивчення стану та ефективності виховного процесу у класі.

I. Аналіз виховної роботи за минулий рік

Без аналізу пережитого досвіду спільної діяльності та спілкування, визначення досягнень і з'ясування слабких місць виховного процесу у класі **неможливо** правильно намітити цільові орієнтири, визначити пріоритетні напрями виховної діяльності на наступний навчальний рік, вибрати оптимальні форми, методи та прийоми побудови виховної роботи. Тому, об'єктивно оцінюєте реальні результати виховної роботи за минулий рік та робите описовий аналіз.

II. Цілі та завдання виховної діяльності

Важливим є визначення цільових орієнтирів виховної діяльності педагога. Обираючи мету, класні керівники повинні опиратися на підсумки індивідуальної та колективної діяльності, а також дотримуватися вимог, які висуваються до цільових орієнтирів виховної діяльності

ІІІ. Психолого-педагогічна характеристика класу

Подаються загальні відомості про клас, індивідуальні особливості учнів, рівень їхньої вихованості, свідомості, громадянської відповідальності; розвиток самоврядування тощо. Класний керівник може використати орієнтовні питання для складання характеристики класу.

Орієнтовні питання для складання характеристики класу

- I. Загальні відомості про клас: кількість учнів, дівчат, хлопців
- II. Соціально-психологічні особливості учнів
 1. Соціометричний статус (на основі даних соціометрії): лідери, товариші, ізольовані, зневажені. Як здійснюється опора на лідерів.
 2. Ставлення до громадського життя, участь у справах класу, школи окремих учнів, класу в цілому.

Продовження

3. Участь у гуртковій роботі.

4. Ставлення до вчителів.

Особливості проведення роботи з батьками, їх ставлення до школи.

5. Рівень учнівського врядування, органи врядування.

Організаторські здібності учнів класу, спілкування в класі.

6. Рівень вихованості учнів класу.

Продовження

III. Особистісні риси учнів класу

1. Мотиваційне середовище: інтереси, ідеали, переконання.
2. Самосвідомість: прагнення, самооцінка.
3. Індивідуально-типологічні особливості школярів: особливості темпераменту, моральні якості.
4. Особливості психологічного стану деяких учнів.

Продовження

IV. Пізнавальні особливості учнів класу

1. Особливості сприйняття, пам'яті, уваги, мислення, уяви.

2. Рівень інтелектуального розвитку.

V. Участь батьків у житті класу, школи

VI. Педагогічні висновки. Завдання, на виконання яких має спрямовуватися робота з класним колективом (формулюються з огляду на характеристики класу)

IV. Основні напрями діяльності та справи класного колективу

На основі сформульованих цілей і завдань виховної роботи педагогу необхідно визначити напрями, форми та способи організації життєдіяльності класного колективу.

Форми та способи життєдіяльності класу не мають визначатися набором випадково відібраних і не пов'язаних між собою заходів

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(початкова школа)

1. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СЕБЕ

Виховні досягнення

Сформованість основ духовно-морального та фізичного розвитку особистості:

- усвідомлення цінності власного життя і збереження здоров'я (фізичного, психічного, соціального, духовного, культурного) кожної людини;
- адаптація до змін навколишнього середовища, пізнання прекрасного у собі, основ самооцінювання, самоконтролю, саморегуляції, самоповаги, почуття гідності, безпеки власної життєдіяльності;
- знання та навички ведення здорового способу життя (дотримання правил гігієни, рухового режиму).

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

1. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СЕБЕ

Виховні досягнення

5-7
класи

Усвідомлення основних засад

«Я — концепції» особистості:

усвідомлення основних засад Я-образу, Я-концепції особистості;

- формування основ самопізнання, самооцінки;
- формування позитивного самоствавлення до дотримання норм етикету;
- конструктивний підхід до вирішення різних життєвих ситуацій;
- конструктивне вирішення життєвих проблем;
- готовність працювати над собою і своїми моральними якостями.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

1. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СЕБЕ

Виховні досягнення

8-9
класи

Сформованість основних засад «Я-концепції» особистості:

- усвідомлення власної індивідуальності, неповторності;
- виховання самоповаги;
- формування емоційної культури;
- навичок самотворення, життєтворення;
- стремління до ідеалу.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(старша школа)

1. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СЕБЕ

Виховні досягнення

Сформованість життєвих компетенцій:

- мої духовні закони;
- розуміння та реалізація "Я-концепції" особистості;
- імунітет до асоціальних впливів, готовності до виконання різних соціальних ролей;
- вміння орієнтуватися та адаптуватися у складних життєвих ситуаціях, розв'язувати конфлікти на основі принципів толерантності;
 - навички самопізнання, самовизначення, самореалізації, самовдосконалення, самоствердження, самооцінки;
- особиста культура здоров'я;
- "Ні" шкідливим звичкам.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(початкова школа)

2. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СІМ'Ї, РОДИНИ, ЛЮДЕЙ

Виховні досягнення

Сформованість основ національних та загальнолюдських цінностей:

- уміння та навичок підтримки та збереження міжособистісної злагоди, запобігання та мирне розв'язування конфліктів;
- здатності враховувати думку інших людей, адекватно оцінювати власні вчинки та вчинки інших;
- моральних якостей (чуйності, чесності, правдивості, справедливості, гідності, толерантності, милосердя, взаємодопомоги, товариськості, співпереживання, щедрості, поваги до особистості).

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

2. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СІМ'Ї, РОДИНИ, ЛЮДЕЙ

Виховні досягнення

5-7
класи

Усвідомлення цінностей соціального спілкування:

- формування культури поведінки вдома, в школі, в громадських місцях;
- усвідомлення себе членом колективу;
- виявляти толерантність, ввічливість, повагу до оточуючих;
- формування вміння і навичок подолання конфліктів;
- соціальна шкода агресії і насильства;
- культура відпочинку, спілкування на відстані

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

2. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СІМ'Ї, РОДИНИ, ЛЮДЕЙ

Виховні досягнення

8-9
класи

Засвоєння сімейних, родинних та суспільних цінностей:

- здоров'я – найвища цінність;
- ціннісне ставлення до оточуючих людей;
- культура спілкування і мовленнєвий етикет;
- повага до батьків, сім'ї, родини;
- цінність здорового способу життя;
- формувати навички співжиття у колективі;
- готовність нести відповідальність за свої вчинки.
- неприйняття агресії і насильства

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(старша школа)

2. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СІМ'Ї, РОДИНИ, ЛЮДЕЙ

Виховні досягнення

Сформованість соціально-комунікативних компетенцій:

- єдність моральної свідомості та поведінки;
- вмотивованість до громадянського та особистісного самовизначення;
- готовність до моральних вчинків та добродійної діяльності на засадах гуманного ставлення до людей;
- вільний моральний вибір;
- навички соціальної взаємодії та потреби допомагати іншим;
- реалізація якостей суб'єкта громадянського суспільства;
- збереження репродуктивного здоров'я;
- пріоритети подружнього життя, збереження та примноження сімейних традицій, забезпечення єдності поколінь;
- ґендерна культура.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(початкова школа)

3. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ

Виховні досягнення

Сформованість понять та уявлень про важливість праці для людини, родини і держави:

- повага до людини праці;
- вміння і навички самообслуговуючої праці;
- почуття відповідальності, охайності, самостійності, ініціативності, дисциплінованості, старанності, наполегливості;
- початкові уявлення про світ професій.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

3. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ

Виховні досягнення

<p>5-7 класи</p>	<p>Сформованість потреби в праці:</p> <ul style="list-style-type: none">- уявлення про значущість усіх видів праці;- вміння виконувати певні трудові дії, планувати, регулювати й контролювати трудову діяльність;- навички самообслуговування, ведення домашнього господарства;- вміння доводити справу до логічного завершення;- уявлення про сучасний світ професій.
----------------------	--

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

3. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ

Виховні досягнення

8-9
класи

Кроки на шляху до професійного самовизначення:

- активно-позитивне ставлення до праці;
- знання про культуру праці в традиціях українського народу;
- сформованість таких якостей як цілеспрямованість, організованість, працьовитість та наполегливість у подоланні труднощів у всіх видах діяльності;
- значущість суспільнокорисної праці;
- вміння проектувати індивідуальну освітню траєкторію;
- уявлення про сучасний ринок праці.

Основні орієнтири виховання Зміст виховної діяльності (старша школа)

3. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ

Виховні досягнення

Сформованість готовності до професійного самовизначення і продуктивної праці:

- знання основ економіки і ділової етики;
- вміння планувати, регулювати і контролювати навчальну і трудову діяльність;
- сформованість таких якостей як ініціативність, працездатність, наполегливість тощо;
- навички складання основного та резервного професійного плану;
- уявлення про принципи побудови професійної кар'єри.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(початкова школа)

4. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ

Виховні досягнення

Сформованість понять та уявлень про довкілля:

- усвідомлення краси природи, як унікального явища та її функцій в житті людини;
- пізнавального інтересу до природи;
- необхідності гармонійного співіснування людини та природи, відповідального ставлення до неї;
- дбайливого ставлення до природи в традиціях українського народу;
- ставлення до рослин та тварин на засадах біоетики;
- «Контурна карта виховної еколого-натуралістичної роботи»

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

4. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ

Виховні досягнення

5-7
класи

Усвідомлення себе як невід'ємної частини природи, взаємозалежності людини та природи, взаємозв'язок стану довкілля та здоров'я людей:

- вичерпності природних ресурсів;
- природи як еталонної цінності;
- активної життєвої позиції щодо оздоровлення довкілля;
- ціннісне ставлення до природи;
- усвідомлення своєї відповідальності за домашніх улюбленців;
- розуміння явищ природи, знання народних прикмет;
- бережливе ставлення до природи;
- усвідомлення взаємозв'язку власного здоров'я зі станом екології.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

4. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ

Виховні досягнення

8-9
класи

Сформованість почуття особистої причетності до збереження природних багатств:

- відповідальне ставлення до природних ресурсів і багатств;
- ощадливе використання енергоносіїв;
- формування екологічної культури;
- навички безпечної поведінки в природі;
- потреба в оздоровленні довкілля та участь у природоохоронній діяльності;
- навички життєдіяльності в умовах екологічної кризи.

Основні орієнтири виховання Зміст виховної діяльності (старша школа)

4. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ

Виховні досягнення

Сформованість екологічної культури особистості:

- усвідомлення єдності людини та природи;
- ставлення до природи як до історико-культурної, соціальної цінності;
- моральна відповідальність за збереження природного довкілля;
- екосистемний підхід до розв'язання екологічних проблем, стратегій і технологій їх вирішення в інтересах еколого-збалансованого розвитку суспільства;
- критичне ставлення до екологічної інформації та способи її пошуку;
- правила дотримання інформаційної, харчової та радіаційної безпеки.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(початкова школа)

5. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виховні досягнення

Сформованість естетичних почуттів, уявлень і знань про прекрасне в житті та мистецтві:

- основ про видову специфіку мистецтв, засобів їх виразності ;
- вміння відчувати та розуміти художні образи;
- навичок виконувати творчі завдання;
- «перелік рекомендованих екскурсій до природних та культурних об'єктів, включених до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО»

Основні орієнтири виховання Зміст виховної діяльності (основна школа)

5. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виховні досягнення

5-9
класи

Сформованість потреби у спілкуванні з мистецтвом як основи естетичного виховання і художнього сприйняття дійсності:

- пізнавального інтересу до мистецтва;
- навичок сприймання та аналізу художніх творів;
- здатності до творчої діяльності у мистецькій сфері;
- художньо-естетичних смаків, емоцій, почуттів і культури мислення та поведінки;
- здатності цілеспрямовано сприймати, відчувати, правильно розуміти мистецтво;
- здатності висловлювати власне ставлення до мистецтва, творчої діяльності у мистецькій сфері;
- потреби у спілкуванні з мистецтвом;
- системи мистецьких знань, понять, термінів, тлумачень

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(старша школа)

5. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виховні досягнення

Сформованість естетичної культури особистості, художньо-естетичних цінностей:

- здатність до активної перетворювальної діяльності з внесенням елементів краси в усі сфери життя людини;
- навички створення мистецьких проектів як основи творчого самовираження і самоствердження особистості;
- розуміння художніх шедеврів, вміння вирізняти цінності та квазіцінності (піднесене і потворне);
- оволодіння інформаційно-комунікативними технологіями (ІКТ).

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(початкова школа)

6. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДО СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ

Виховні досягнення

Сформованість основних понять про народ, націю, суспільство, державу:

- почуття поваги та гордості до рідного краю, народу, мови;
- відчуття себе громадянином України, шанування державних символів, Конституції України;
- любові до культури свого народу, його традицій, звичаїв і обрядів;
- розуміння правил взаємодії людей у колективі, суспільстві та безконфліктність їх спілкування, толерантного ставлення до представників інших національностей, шанобливого ставлення до їх культури, релігій, традицій.

Основні орієнтири виховання Зміст виховної діяльності

(основна школа)

6. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДО СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ

Виховні досягнення

5-7

КЛАСИ

Усвідомлення єдності власної долі з долею

Батьківщини:

- виховання почуття патріотизму;
- почуття любові до свого рідного краю, Батьківщини, народу, традицій та звичаїв;
- моральних, духовних та історико-культурних цінностей, високої мовної культури;
- шанобливого ставлення до державної символіки; правил та норм поведінки, соціально важливих для суспільства;
- активної життєвої позиції щодо негативних проявів у соціумі;
- толерантного ставлення до історії та культури інших народностей, які проживають в Україні та інших державах; шанування героїв України;
- знання і повага законів України.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(основна школа)

6. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДО СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ

Виховні досягнення

8-9
класи

Сформованість потреби у збереженні та примноженні духовного й матеріального багатства українського народу:

- відповідальності, як важливої риси особистості, за долю Батьківщини;
- розуміння особистістю своїх прав, свобод, обов'язків;
- громадянської життєвої позиції, участь в учнівському самоврядуванні, житті школи та громади;
- власної віри у духовні сили народу, його майбутнє;
- усвідомлення себе патріотом і громадянином України;
- участь у самоврядуванні закладу;
- потреби у полікультурному спілкуванні на основі взаєморозуміння та поваги.

Основні орієнтири виховання

Зміст виховної діяльності

(старша школа)

6. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДО СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ

Виховні досягнення

Національна самосвідомість:

- сформованість основних понять про народ, націю, суспільство, державу;
- знання Конституції України, виконання норм закону;
- ідентифікація з українською нацією, усвідомлення себе громадянином, патріотом і гуманістом, який може і має добросовісно впливати на розбудову громадянського суспільства, правової демократичної держави в Україні, захищати свої права;
- почуття патріотизму, розвиненої правосвідомості, культури міжетнічних відносин;
- почуття свободи, людської і національної гідності;
- розуміння важливості української мови як основи духовної культури нації;
- знання історії, культури свого народу, його традицій, звичаїв і обрядів;
- готовність до захисту національних інтересів України;
- толерантне ставлення до представників інших народностей, шанобливе ставлення до їх культури, релігій, традицій.

V. Індивідуальна робота з учнями

Діяльність класного керівника спрямовується на створення у класі сприятливого середовища для формування особистості учнів, пошук найбільш ефективних прийомів і методів здійснення виховного впливу на кожного школяра.

VI. Робота з батьками

Запорукою успішної виховної діяльності з учнями є співпраця класного керівника з батьками. Тому важливе і відповідальне завдання вчителя - зробити батьків активними учасниками педагогічного процесу. **Вирішення даного завдання можливе за умови, якщо у плані роботи будуть відображені наступні напрями діяльності класного керівника з батьками:**

вивчення сімей учнів,

яке дозволить класному керівникові краще пізнати дітей та їх батьків, зрозуміти стиль життя сімей, ознайомитись з домашніми умовами розвитку особистості дитини. Цей розділ відображається у плані роботи такими формами, як відвідування сімей учнів, анкетування, написання творів про сім'ю, конкурс творчих робіт «Моя сім'я», тестування, педагогічні майстерні, ділові ігри з батьками, формування банка даних про сім'ю та сімейно-родинне виховання;

педагогічна просвіта батьків,

Класний керівник включає у план лекції з педагогіки, психології, правознавства, етики, фізіології та гігієни; батьківські збори, тематичні консультації; педагогічні практикуми з розгляду різних ситуацій виховання дітей в сім'ї і школі; огляд популярної педагогічної літератури для батьків, обмін досвідом виховання дітей у сім'ї, день відкритих дверей тощо;

забезпечення участі батьків у життєдіяльності класного колективу,

яке здійснюється класним керівником за допомогою залучення їх до спільного планування виховної роботи в класі, колективні творчі справи; свята, вечори, концерти, КВК; відвідування театрів, виставок, бібліотек; прогулянки, походи, поїздки та подорожі; виставки творчих робіт; дні здоров'я; допомога у ремонтних роботах та естетичному оформленні класної кімнати

педагогічне керівництво діяльністю батьківської ради класу:

вибір батьківської ради,
допомога у плануванні та
організації її діяльності,
робота з сім'ями, які
потребують педагогічної
допомоги, установалення
зв'язків із шефами,
громадськістю;

індивідуальна робота з батьками,

яка дозволяє встановити безпосередній контакт з кожним членом сім'ї учня, досягти взаєморозуміння щодо пошуку шляхів впливу на розвиток особистості дитини. Це індивідуальні бесіди з батьками, спільне визначення перспектив та засобів розвитку учня, педагогічні консультації, індивідуальні доручення;

інформування батьків про хід і результати навчання, виховання і розвитку учнів,

яке здійснюється класним керівником за допомогою тематичних та підсумкових батьківських зборів, індивідуальних консультацій, перевірки щоденників учнів, складання карт розвитку дітей, а також таблиць результатів їх навчальної діяльності, ведення щоденників спостережень за процесом розвитку учня або зошитів їх досягнень.

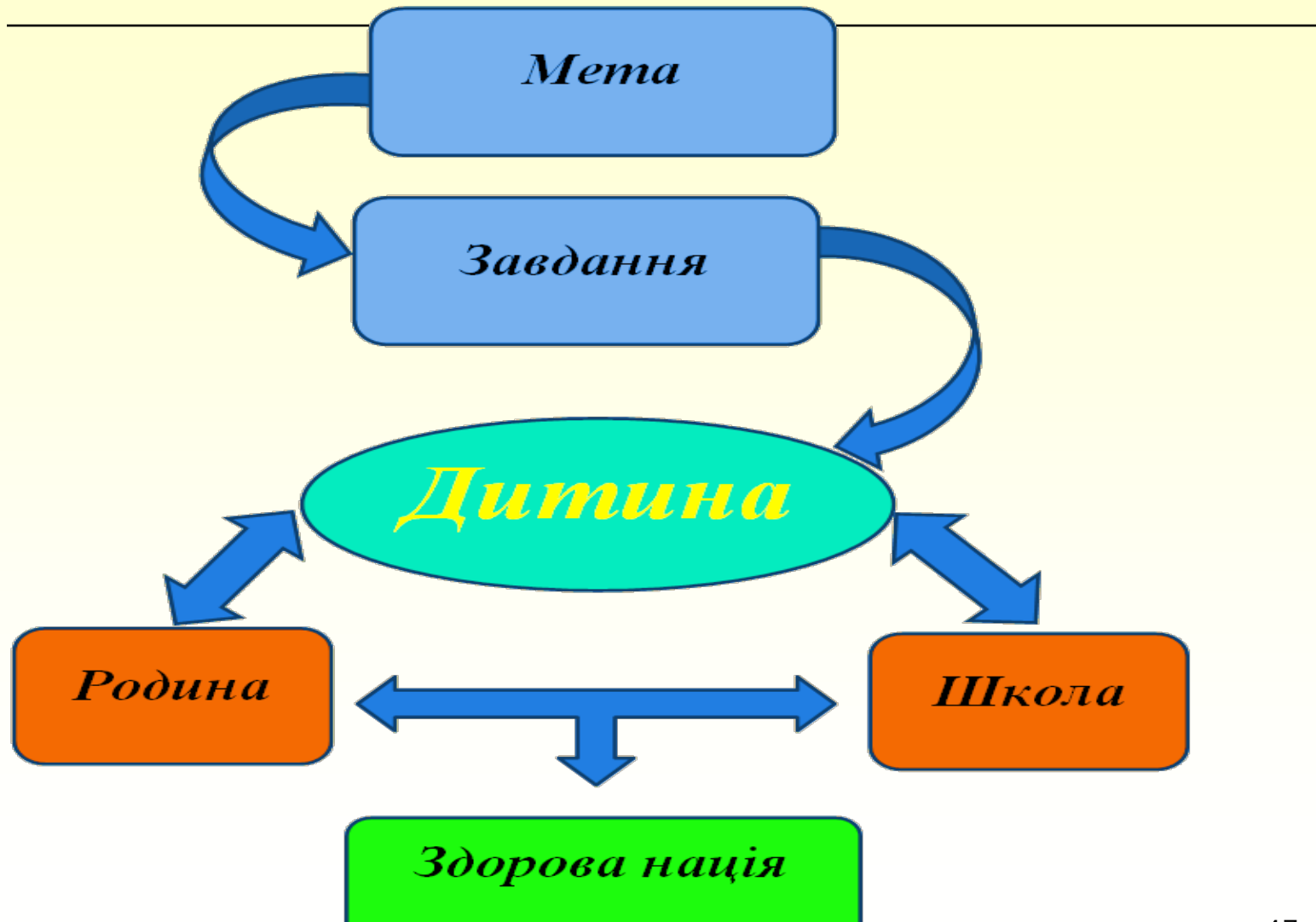
VII. Вивчення стану та ефективності виховного процесу у класі

Вивчення може проводитися за напрямками:

- а) розвиток особистості учнів;
- б) формування класного колективу;
- в) рівень задоволеності учнів та їхніх батьків життєдіяльністю класу.

При цьому доцільно використовувати педагогічне спостереження, бесіди, інтерв'ю, анкетування, тестування, створення педагогічних ситуацій, самооцінювання тощо.

МОДЕЛЬ ВИХОВНОЇ СИСТЕМИ КЛАСУ

БАЖАЮ УСПІХІВ!

